

RECONSTRUCTIE SINT ANNA EN MUZIEKSCHOOL

RAPPORTAGE AANVULLENDE FAUNAONDERZOEKEN

Opdrachtgever:	Gemeente Halderberge
Projectnr:	HAL006-0002
Datum:	6 december 2018

RECONSTRUCTIE SINT ANNA EN MUZIEKSCHOOL

RAPPORTAGE AANVULLENDE FAUNAONDERZOEKEN

Opdrachtgever:	Gemeente Halderberge
Projectnr:	HAL006-0002
Rapportnr:	20181129-HAL006-RAP-FF-Aanvullende faunaonderzoeken 1.0
Status:	Definitief
Datum:	6 december 2018

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2018 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
C. Teheux

Verificatie:
R. Janssen

Validatie:
R. v.d. Boogaard

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	7
1.1	Aanleiding.....	7
1.2	Doelstelling.....	7
1.3	Werkwijze.....	7
2	HUISMUS	9
2.1	Werkwijze.....	9
2.2	Resultaten.....	9
2.3	Conclusie – Nesten afwezig.....	9
3	GIERZWALUW	11
3.1	Werkwijze.....	11
3.2	Resultaten.....	11
3.3	Conclusie – Nesten afwezig.....	13
4	VLEERMUIZEN	15
4.1	Werkwijze.....	15
4.2	Resultaten.....	16
4.3	Conclusie.....	19
5	STEENMARTER	21
5.1	Werkwijze.....	21
5.2	Resultaten.....	21
5.3	Conclusie.....	21
6	SAMENVATTING	23
7	BRONNEN	1

TABELLEN

Tabel 1	Data veldbezoeken en weersomstandigheden tijdens het onderzoek.....	7
Tabel 2	Onderzoeksdatums veldonderzoek huismussen.....	9
Tabel 3	Onderzoeksdatums veldonderzoek gierzwaluwen.....	11
Tabel 4	Onderzoeksdatums, -tijden en weersomstandigheden van de veldbezoeken in deel A.....	16
Tabel 5	Onderzoeksdatums, -tijden en weersomstandigheden van de veldbezoeken in deel B.....	16
Tabel 6	Aangetroffen vleermuisverblijven in en aangrenzend aan plangebied.....	20
Tabel 7	Onderzoeksdatums veldonderzoek steenmarters.....	21

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1	Nestlocaties gierzwaluwen (gele pijl) ten opzichte van het plangebied (rood omlijnd).....	12
Afbeelding 2	Nestlocatie gierzwaluw aan de Sint Bernaertsstraat.....	12
Afbeelding 3	Nestlocatie gierzwaluw aan de Sint Annastraat.....	12
Afbeelding 4	Deelgebieden vleermuisonderzoek Sint Annaplein Halderberge.....	15
Afbeelding 5	Aangetroffen vleermuisverblijven binnen het plangebied.....	17
Afbeelding 6	Detailfoto van verblijfslocatie 1.....	18
Afbeelding 7	Detailfoto's van verblijfslocatie 2.....	18
Afbeelding 8	Detailfoto's van verblijfslocatie 3.....	19
Afbeelding 9	Aangetroffen gewone dwergvleermuis in Sint Anna gebouw.....	19

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Halderberge is voornemens het Sint Annagebouw en de muziekschool aan het Sint Annaplein te Oudenbosch te herontwikkelen. Het Sint Annagebouw wordt inwendig te verbouwd. Hierbij blijft de buitenste constructie (zowel binnen als buitenmuur, kozijnen en het dak) behouden. Enkel aan de binnenzijde van het gebouw vinden hier werkzaamheden plaats ter realisatie van circa 22 woningen en culturele mogelijkheden. De muziekschool wordt gesloopt ten behoeve van de realisatie van circa 20 grondgebonden woningen.

Ten behoeve van de werkzaamheden is in mei 2017 een verkennend flora- en faunaonderzoek uitgevoerd (Kragten, 2017). Uit het onderzoek is gebleken dat er mogelijk nesten van huismussen en gierzwaluwen en vleermuisverblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven) aanwezig kunnen zijn in beide panden. Daarnaast biedt het Sint Annagebouw potentieel geschikt nestgebied voor de steenmarter.

Nader onderzoek naar deze vier soorten werd dan ook noodzakelijk geacht. Door middel van dit aanvullende faunaonderzoek wordt in kaart gebracht of en waar mogelijke nesten of verblijven zich bevinden en of het gebied een belangrijke functie vervult voor huismussen, gierzwaluwen, vleermuizen en/of steenmarters als leefgebied. Deze rapportage geeft de bevindingen weer die gedaan zijn tijdens de veldonderzoeken ten behoeve van het onderzoek naar deze functies.

1.2 Doelstelling

Het doel van de aanvullende faunaonderzoeken is het verkrijgen van inzicht omtrent (mogelijk) aanwezige verblijfplaatsen en nesten van de te verwachten beschermde soorten huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis en steenmarter. Daarnaast wordt onderzocht of ter plaatse van het plangebied of de directe omgeving essentiële vliegroutes of foerageergebieden aanwezig zijn.

Binnen het onderzoek wordt beoordeeld of de groene wet- en regelgeving (Wet natuurbescherming en provinciale verordening/beleidsregel) de uitvoering van het project in de weg kan staan. Indien dit het geval is, wordt aangegeven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

1.3 Werkwijze

Om de aanwezigheid van de verschillende soorten vast te stellen, zijn in de periode mei - oktober 2018 diverse veldbezoeken uitgevoerd. De onderzoeksdata zijn gebaseerd op de soortinventarisatieprotocollen en het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (2017). De onderzoeksdata zijn in tabel 1 weergegeven. In de volgende hoofdstukken zijn per soort(groep) de werkwijze en resultaten van de soortgerichte onderzoeken beschreven. Indien noodzakelijk wordt toegelicht welke vervolgstappen benodigd zijn.

Alle onderzoeken zijn uitgevoerd door ecooloog, C. Teheux, van bureau Kragten.

Tabel 1 Data veldbezoeken en weersomstandigheden tijdens het onderzoek.

Datum	Tijd	Doelsoorten
31 mei 2018	19:50 – 23:50	Huisumus, gierzwaluw, vleermuizen en steenmarter
7 juni 2018	17:00 – 18:00	Huisumus
13 juni 2018	20:00 – 24:00	Huisumus, gierzwaluw, vleermuizen en steenmarter
26 juni 2018	20:00 – 24:00	Gierzwaluw, vleermuizen en steenmarter
13 juli 2018	3:30 – 5:30	Vleermuizen en steenmarter
25 juli 2018	9:00 – 11:00	Steenmarter
3 augustus 2018	0:00 – 2:00	Vleermuizen en steenmarter
16 augustus 2018	21:00 – 23:00	Vleermuizen en steenmarter

23 augustus 2018	20:45 – 22:45	Vleermuizen en steenmarter
24 augustus 2018	0:00 – 2:00	Vleermuizen en steenmarter
20 september 2018	5:15 – 7:15	Vleermuizen en steenmarter
27 september 2018	19:30 – 21:30	Vleermuizen en steenmarter

2 HUISMUS

Bij het verkennende flora- en faunaonderzoek zijn zowel het Sint Annagebouw als de muziekschool potentieel geschikt bevonden als nestlocatie voor de huismus (Wnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten). Tijdens het aanvullend onderzoek is nader bekeken welke functie het plangebied voor de huismus vervult.

2.1 Werkwijze

Het onderzoek naar nesien van huismussen binnen het plangebied is uitgevoerd conform de richtlijnen van het Soortinventarisatieprotocol (werkgroep Standaarden en protocollen Netwerk Groene Bureaus, 2017). Er zijn in totaal drie veldbezoeken uitgevoerd ten behoeve van het onderzoek naar huismusnesten (tabel 2). Twee van deze onderzoeken zijn gecombineerd met het onderzoek naar de gierzwaluw. Het plangebied is op verschillende tijdstippen op de dag onderzocht op activiteit van de huismus. Vanwege de gunstigere weersomstandigheden heeft het eerste bezoek één dag eerder plaatsgevonden dan conform protocol vereist wordt.

Tabel 2 Onderzoeksdata veldonderzoek huismussen.

Datum	Tijd	Temp.	Wind	Bewolking	Neerslag
31 mei 2018	19:50 – 20:50	25 °C	2-3 Bft.	Helder	Droog
7 juni 2018	17:00 – 18:00	25 °C	2 Bft.	Bewolkt	Droog
13 juni 2018	20:00 – 21:00	19 °C	2 Bft.	Licht bewolkt	Droog

2.2 Resultaten

Tijdens alle drie de veldbezoeken zijn geen huismussen waargenomen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Zowel op en rondom de gebouwen als in de struiken en bomen rondom de gebouwen is geen activiteit van huismussen waargenomen. Zowel nestlocaties als foerageergebied zijn afwezig in het plangebied en de directe omgeving.

2.3 Conclusie – nesten afwezig

Zoals beschreven in voorgaande paragraaf zijn er geen nestplaatsen van de huismus aanwezig binnen het plangebied. Tevens ontbreekt foerageergebied van huismussen in het plangebied. Tevens zijn in de directe omgeving geen huismussen waargenomen. Negatieve effecten op huismussen zijn derhalve uitgesloten.

3 GIERZWALUW

Uit het verkennende flora- en faunaonderzoek is tevens gebleken dat het Sint Annagebouw en de muziekschool potentieel geschikt zijn als nestlocatie voor de gierzwaluw (Vvnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten). Tijdens het aanvullend onderzoek is nader bekeken of en welke functie het plangebied voor de gierzwaluw vervult.

3.1 Werkwijze

Zoals voorgeschreven in het Soortinventarisatieprotocol (werkgroep Standaarden en protocollen Netwerk Groene Bureaus, 2017), zijn er drie veldbezoeken voor het onderzoek naar de gierzwaluw uitgevoerd met tussenperiodes van minimaal tien dagen. Vanwege de gunstigere weersomstandigheden heeft het eerste bezoek één dag eerder plaatsgevonden dan dat conform protocol vereist werd.

Tabel 3 Onderzoeksdata veldonderzoek gierzwaluwer..

Datum	Tijd	Temp.	Wind	Bewolking	Neerslag
31 mei 2018	19:50 – 21:50	25 °C	2-3 Bft.	Helder	Droog
13 juni 2018	20:00 – 22:00	19 °C	2 Bft.	Licht bewolkt	Droog
26 juni 2018	20:00 – 22:00	21 °C	2 Bft.	Helder	Droog

3.2 Resultaten

Boven het plangebied is veel activiteit van gierzwaluwen waargenomen. Er wordt veel gefoerageerd op hoge hoogte, rondom de naastgelegen Basiliek en boven het plangebied. Een drietal gierzwaluwen vlogen regelmatig langs de oostgevel van het Sint Anna gebouw. Het nest van deze drie zwaluwen bevindt zich op korte afstand buiten de begrenzing van het plangebied in een nestkast aan het huis op Sint Bernaertsstraat 6 (zie afbeelding 1 en 2). Daarnaast is er aan de noordzijde van het plangebied een gierzwaluwnest gevonden onder scheefliggende dakpannen van een huis op Sint Annastraat 3 (zie afbeelding 1 en 3). Binnen het plangebied zijn geen nesten van gierzwaluwen aanwezig.

Afbeelding 1 Nestlocaties gierzwaluwen (gele pijlen) ten opzichte van het plangebied (rood omlijnd).

Afbeelding 2 Nestlocatie gierzwaluw aan de Sint Bernaertsstraat 6.

Afbeelding 3 Nestlocatie gierzwaluw aan de Sint Annastraat 3.

3.3 Conclusie – nesten afwezig

Binnen het plangebied zijn geen nestplaatsen van de gierzwaluw aanwezig. Daarmee zijn directe negatieve effecten op de gierzwaluw uitgesloten. In de directe omgeving zijn wel twee nestlocaties aangetroffen. Tevens zijn passerende individuen in het plangebied waargenomen. Ondanks de waargenomen gierzwaluwen en aanwezige nesten in de omgeving, worden negatieve effecten op de soort niet verwacht. Gezien de kleinschaligheid van de ingreep binnen het plangebied (slechts gedeeltelijke sloop), valt niet te verwachten dat de reeds aanwezige nesten hiervan significante hinder ondervinden in het centrum van Oudenbosch. Doordat gierzwaluwen op grote hoogte foerageren, is evenmin een effect op het foerageergebied te verwachten.

4 VLEERMUIZEN

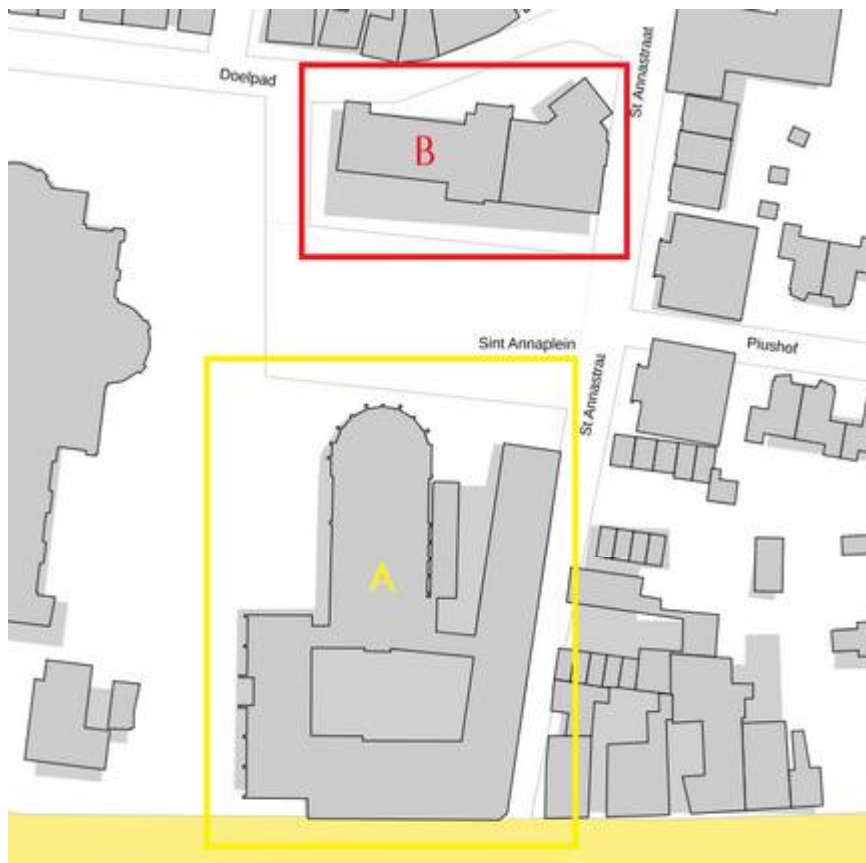
Beide gebouwen binnen het plangebied zijn tijdens het verkennende flora- en faunaonderzoek potentieel geschikt bevonden als verblijfplaats voor vleermuizen. Aan de hand van het aanvullende soortenonderzoek is gekeken naar de aanwezige functies voor vleermuizen in het plangebied.

4.1 Werkwijze

Het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen en belangrijke vliegroutes en foerageergebieden voor vleermuizen binnen het plangebied, is uitgevoerd conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2017).

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector met geluidsopnameapparatuur (Time-expansion). Indien een soort niet op naam gebracht kon worden, zijn opnames gemaakt die later met behulp van computerprogrammatuur aan de hand van een sonogram zijn geanalyseerd.

Conform het vleermuisprotocol hebben de onderzoeken plaatsgevonden op onderstaande dagen (tabel 4 en 5). Gezien de grote van het gebied is het onderzoeksgebied opgedeeld in twee deellocaties: de muziekschool en het Sint Annagebouw (afbeelding 4). De weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken zijn in tabel 4 en 5 weergegeven.

Afbeelding 4 Deelgebieden vleermuisonderzoek Sint Annaplein Halderberge

Tabel 4 Onderzoeksdata, -tijden en weersomstandigheden van de veldbezoeken in deel A

Datum	Tijd	Temp.	Wind	Bewolking	Neerslag
13 juni 2018	20:00 – 24:00	19 °C	2 Bft.	Licht bewolkt	Droog
13 juli 2018	3:30 – 5:30	16 °C	2 Bft.	Licht bewolkt	Droog
3 augustus 2018	0:00 – 2:00	23 °C	2 Bft.	Helder	Droog
23 augustus 2018	20:45 – 22:45	19 °C	2-3 Bft.	Bewolkt	Lichte buien
24 augustus 2018	0:00 – 2:00	17 °C	2-3 Bft.	Bewolkt	Na 1:00 Regen
27 september 2018	19:30 – 21:30	15 °C	1-2 Bft.	Helder	Droog

Tabel 5 Onderzoeksdata, -tijden en weersomstandigheden van de veldbezoeken in deel B

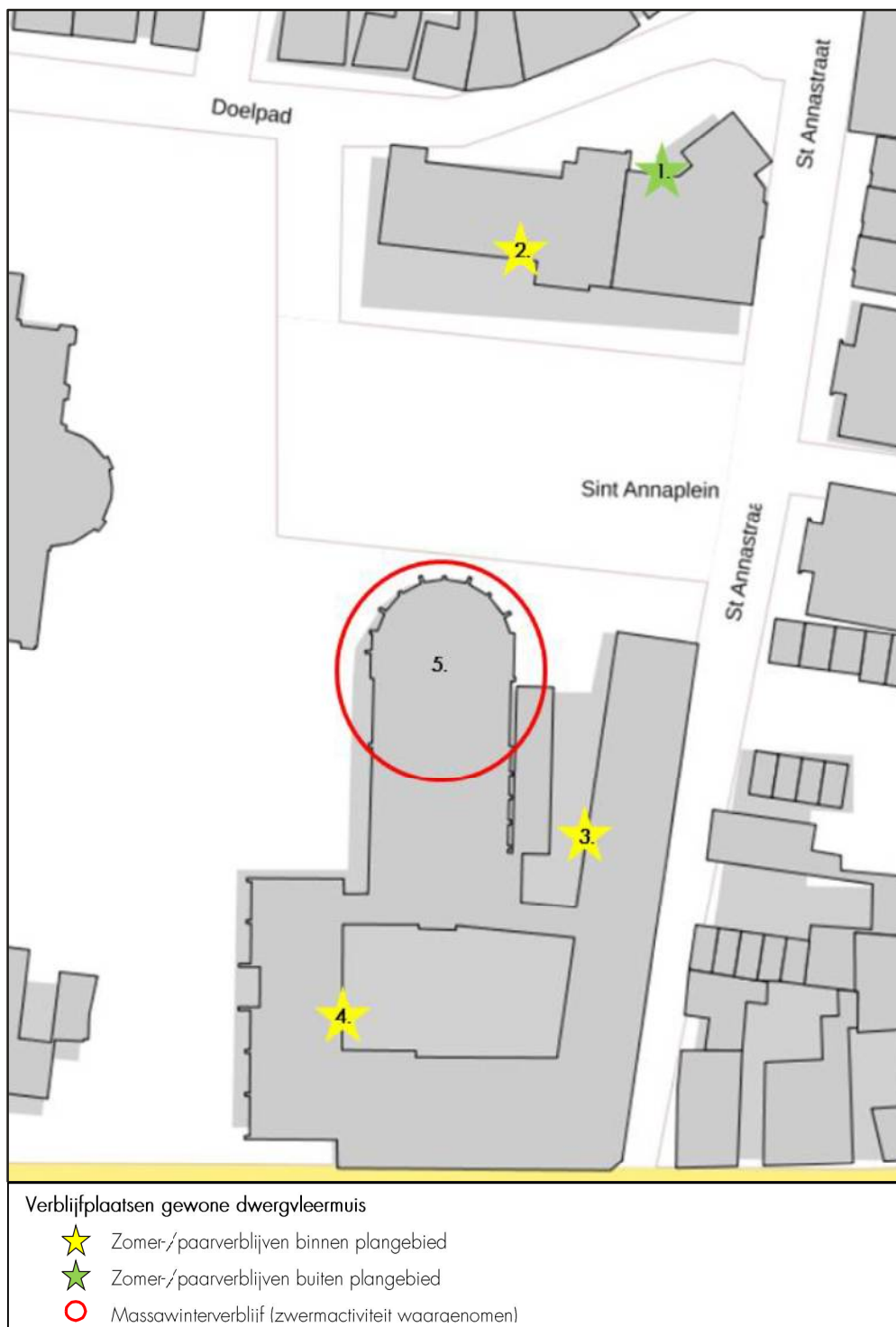
Datum	Tijd	Temp.	Wind	Bewolking	Neerslag
31 mei 2018	19:50 – 23:50	25 °C	2-3 Bft.	Helder	Droog
26 juni 2018	20:00 – 24:00	21 °C	2 Bft.	Helder	Droog
3 augustus 2018	0:00 – 2:00	23 °C	2 Bft.	Helder	Droog
16 augustus 2018	21:00 – 23:00	21 °C	1 Bft.	Bewolkt	Droog
24 augustus 2018	0:00 – 2:00	17 °C	2-3 Bft.	Bewolkt	Na 1:00 Regen
20 september 2018	5:15 – 7:15	17 °C	2 Bft.	Half bewolkt	Droog

4.2 Resultaten

Tijdens het onderzoek is enkel de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) waargenomen binnen het plangebied. In het plangebied zijn meerdere verblijven waargenomen. Daarnaast worden verschillende delen van het plangebied gebruikt als foerageergebied.

Verblijfplaatsen

Van de gewone dwergvleermuis zijn in totaal vier verblijfslocaties waargenomen. Dit betreffen zowel zomer- als paarverblijven. Daarnaast zijn er tijdens de twee nachtonderzoeken zwermdende dieren waargenomen in de omgeving van de kapel. In afbeelding 5 zijn de exacte locaties van de verblijven weergegeven. In de volgende paragrafen wordt per verblijfslocatie de invliegopening, moment van waarnemen en aantallen beschreven.

Afbeelding 5 Aangetroffen vleermuisverblijven binnen het plangebied.

Verblijfslocatie 1

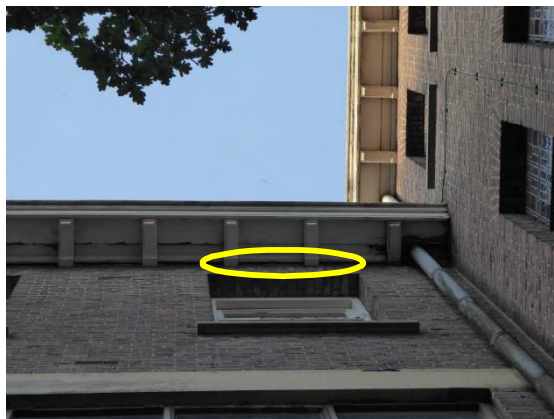
Tijdens het onderzoek op 26 juni is een invliegende gewone dwergvleermuis waargenomen net buiten het plangebied in het gebouw naast de oude muziekschool (zie afbeelding 5). Deze locatie bevindt zich aan de zijde van het Doelpad. De vleermuis vloog via een open stootvoeg naast het raam naar binnen. In afbeelding 6 zijn foto's van de locatie opgenomen. Daarnaast is er in het najaar rondom de kruising tussen het Doelpad en de Sint Annastraat, meerdere malen een baltende vleermuis waargenomen. Derhalve betreft dit verblijf een combinatie van een zomer- en paarverblijf.

Afbeelding 6 Detailfoto van verblijfslocatie 1.

Verblijfslocatie 2

Op 31 mei is bij locatie twee een gewone dwergvleermuis waargenomen die enkele malen de voorgevel aantikte onder de dakrand. Op 26 juni is tevens een uitvlieger op dezelfde locatie waargenomen. Het verblijf bevindt zich tussen de dakrand en de muur in de hoek links van de hoofdingang. Door houtrot is hier een kleine ruimte ontstaan achter het hout, waar de vleermuis zijn verblijf heeft.

Afbeelding 7 Detailfoto's van verblijfslocatie 2.

Verblijfslocatie 3

Op 3 augustus is een invliegende vleermuis waargenomen bij locatie 3. De vleermuis tikte enkele malen aan en vloog daarna naar binnen via een open stootvoeg in de spouwmuur. Op 23 augustus is op dezelfde locatie tevens een uitvlieger waargenomen. Daarnaast is in het najaar rondom deze zijvleugel van het gebouw meerdere malen een balisende vleermuis waargenomen. Het aangetroffen verblijf betreft daarom een combinatie van een zomer- en paarverblijf van de kleine dwergvleermuis.

Afbeelding 8 Detailfoto's van verblijfslocatie 3.

Verblijfslocatie 4

Door een van de bewoners van het Sint Anna gebouw is op 29 mei een vleermuis gevonden binnen in het gebouw. Aan de hand van aangeleverde beelden is de soort gedetermineerd. Het betrof een individu van de gewone dwerg vleermuis. De vleermuis is aan de westzijde van de patio ergens het gebouw binnengekropen. Het is onduidelijk waar de opening zich precies bevond. Te verwachten valt dat deze vleermuis wel ergens aan deze zijde van het gebouw zijn vaste verblijf heeft. Daarom is deze locatie aangeduid als zomerverblijfplaats van een individu.

Afbeelding 9 Aangetroffen gewone dwergvleermuis in Sint Anna gebouw.

Verblijfslocatie 5

Tijdens de twee nachtrondes zijn vier tot zes gewone dwergvleermuizen zwermend rond het dak van de oude kapel waargenomen. Dit zwermgedrag is indicatief voor de aanwezigheid van een massawinterverblijf. Het winterverblijf bevindt zich naar verwachting ergens op de zolder of onder het dak van de oude kapel.

Vliegroutes en foerageergebieden

Vaste vliegroutes of essentiële foerageergebieden van vleermuizen zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. De waargenomen vleermuizen vliegen kriskras door het plangebied. Vaste patronen zijn hier niet in waargenomen.

4.3 Conclusie – diverse verblijven aangetroffen: opstellen mitigatie- en compensatieplan en aanvragen ontheffing

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn drie verblijfslocaties in het Sint Annagebouw en twee verblijfslocaties in de oude muziekschool aangetroffen. Eén van de locaties bij de oude muziekschool valt niet binnen het plangebied maar is wel direct aangrenzend aan het plangebied gelegen. Bij de sloop gaat dit verblijf niet verloren. Wel is er een kans op verstoring van het verblijf als de sloop plaatsvindt in de periode dat de locatie in gebruik is. In tabel 6 zijn de aanwezige vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied samengevat.

Tabel 6 Aangetroffen vleermuisverblijven in en aangrenzend aan plangebied.

Soort	Kraamverblijf	Paarverblijf	Zomerverblijf	Winterverblijf
Gewone dwergvleermuis	Niet aanwezig	Twee paarverblijven	Vier zomerverblijven	Eén winterverblijf van vier tot zes individuen

Het onderzoek heeft aangetoond dat zowel het Sint Annagebouw als de oude muziekschool worden gebruikt als verblijfplaats door de gewone dwergvleermuis (Wnb-beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten). Met de sloop van de muziekschool gaat het hier aanwezige verblijf verloren en ontstaat tevens een risico op het opzettelijk doden van aanwezige individuen. Voor de overige verblijven ontstaat afhankelijk van de te nemen maatregelen een risico op het verstoren en/of vernielen van vaste verblijfplaatsen.

De sloop van de muziekschool en de renovatie van het Sint Annagebouw te Oudenbosch leiden daarom tot een mogelijke overtreding van de volgende verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming:

- Opzettelijk doden of vangen van de gewone dwergvleermuis, artikel 3.5 lid 1
- Opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, artikel 3.5 lid 2

Hiernaast leidt de sloop van de muziekschool in elk geval tot het overtreden van de volgende verbodsbepaling:

- Vernieling van vaste voortplantings- en/of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, artikel 3.5 lid 4

Ten behoeve van de voorgestane sloop van de muziekschool en de renovatie van het Sint Annagebouw dient in een mitigatie- en compensatieplan beschreven te worden, op welke wijze negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis worden verzacht of gecompenseerd. Dit plan dient te borgen dat er bij de werkzaamheden aan de gebouwen geen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Indien blijkt dat niet vermeden kan worden dat een verbod overtreden wordt (zoals aan de orde is bij de sloop van de muziekschool), dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden bij de provincie Noord-Brabant.

5 STEENMARTER

Het Sint Annagebouw is tijdens het verkennende flora- en faunaonderzoek potentieel geschikt bevonden als verblijfslocatie voor de steenmarter (Wnb- beschermingsregime Andere soorten). Daarom is tevens voor de steenmarter een aanvullend onderzoek naar aanwezige functies in het plangebied uitgevoerd.

5.1 Werkwijze

Voor aanvullend onderzoek naar de steenmarter is geen soorteninventarisatieprotocol vanuit het Netwerk Groene Bureaus beschikbaar. Het onderzoek naar deze soort is meegenomen tijdens alle veldbezoeken. Hierbij is gelet op passerende dieren in het plangebied. Daarnaast is er op 25 juli een soortgericht onderzoek naar verblijfplaatsen in het Sint Annagebouw uitgevoerd. Hierbij zijn ongebruikte delen van het gebouw, met speciale aandacht voor de zolders en de kelders, geïnspecteerd op sporen van steenmarters, zoals uitwerpselen, pootafdrukken, knaagsporen en nestmateriaal.

Tabel 7 Onderzoeksdata veldonderzoek steenmarters.

Datum	Tijd	Temp.	Wind	Bewolking	Neerslag
25 juli 2018	9:00 – 11:00	24 °C	2 Bft.	Licht bewolkt	Korte buien

5.2 Resultaten

Tijdens de veldbezoeken zijn geen steenmarters of sporen van steenmarters waargenomen. Ook tijdens het soortgerichte onderzoek in het Sint Annagebouw zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van steenmarters aangetroffen. Daarbij was de kelder van het gebouw zeer vochtig en had tekenen van regelmatige overstromingen. Verder waren bij het dak verschillende lekkages aanwezig. Hierdoor is het gebouw niet geschikt als verblijfslocatie voor de steenmarter.

5.3 Conclusie – verblijfplaatsen afwezig

Het plangebied vormt geen onderdeel van het leefgebied van de steenmarter. Vaste verblijfplaatsen zijn afwezig in de gebouwen in het plangebied. Van negatieve effecten op de steenmarter, als gevolg van de geplande sloop is dan ook geen sprake.

6 SAMENVATTING

In voorgaande hoofdstukken zijn de resultaten van de aanvullende onderzoeken beschreven. De eindconclusies zijn nogmaals weergegeven in onderstaande tabel.

Soort(groep)	Conclusie	Vervolg
Huismus	Huismussen zijn afwezig binnen het plangebied.	N.v.t.
Gierzwaluw	- Gierzwaluwen foerageren boven het plangebied. - Nesten zijn afwezig binnen het plangebied.	Omdat de geplande ingreep geen effect heeft op de functionaliteit van het foerageergebied zijn vervolgstappen niet aan de orde.
Vleermuizen	In het plangebied zijn vier verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen: - Twee zomer-/paarverblijven en één winterverblijf (van 4-6 individuen) in het Sint Annagebouw. - Eén zomerverblijf in de oude muziekschool. Daarnaast is één zomer-/paarverblijf direct naast de oude muziekschool waargenomen.	Negatieve effecten op de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis dienen gemitigeerd, dan wel gecompenseerd te worden. Ten behoeve van de werkzaamheden is een onthefing van de Wnb noodzakelijk.
Steenmarter	Steenmarters zijn afwezig binnen het plangebied.	n.v.t.

7 BRONNEN

Kragten (2017). Religieus erfgoed Oudenbosch – Locatie 1 St. Annagebouw (A) en muziekschool (B), verkennend flora- en faunaonderzoek. Projectnummer: HAL006. Adviesbureau Kragten, mei 2017, 's-Hertogenbosch.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl